

Jernbanenyheder fra BL

Offentliggøres på **Banesiden, Nyheder, Jernbanenyheder af BL**
Sendt mandag 2. januar 2023 til <http://john-nissen.dk/banesiden>

I denne indholdsfortegnelse er anført alle kapitler og de fleste overskrifter. Der er ud for overskrifterne angivet på hvilken side, kapitlet begynder. Ved at læse sidetallet på næste kapitel kan der dannes et indtryk af kapitlets omfang. Står der intet under et kapitel, bringes der intet. Rækkefølgen er kronologisk i hvert kapitel og dækker hovedsagelig perioden i **uge 36**

mandag 5. september 2022 – søndag 11. september 2022

1 **INDHOLDSFORTEGNELSE**

DEN DAGLIGE DRIFT (VEST)

DEN DAGLIGE DRIFT (ØST)

PRIVATBANERNE OG ANDRE OPERATØRER

KØREPLANER

TRÆKKRAFT

GODSVOGNE

PERSONVOGNE

TOGSÆT

S-TOG

METRO

3 **FÆRGER**

Færgekaj til postbåden til Hirsholm
Havnebanespor Fh-Fhh
Sejlads med Læsø Færgen
Et godt fotosted ud over Fh og Fhh

5 **VETERANMATERIEL OSV.**

Besøg ved Læsø Modeljernbaneklub

SPECIALKØRETØJER

SKROTBUNKEN

6 **FASTE ANLÆG**

Dæmningssskred i km 88,6-88,7 Kæ-Td
Nyt, hvidt tag over busstoppesteder på J.F. Kennedy Plads i Ab
Eftersøgning efter den forsvundne tipvognsbane på Læse
Kort over Vesterø Havn og Holtemmen
Den nyetablerede passager-rute Østerby-Göteborg
Anlæggelsen et færgeløje i Vesterø
Det ny færgeløje
Tyske aktiviteter på Læsø
Som jeg husker det – 5. 2. verdenskrig på Læsø
Besigtigelse af tyske befæstningsanlæg på Læsø
Læsø, 1/4 45
Frederikshavn, primo marts 1945
Tyskernes efterladte materiel på Læsø
Et byggeprojekt i Højsande
Tyske efterladenskaber på Læsø
Fortegnelse over de af værnemagten efterladte effekter i politikreds 51 Frederikshavn
5-8-1946: Kvittring fra A/S Entreprenørfirmaet Trigon v/ Bent Bøgh for køb fra Læsø af
Batteri Nibelungen

Lokale oplysninger
Træk- og cykeltur Storedal – Vesterø Havn
Det nedlagte trinbræt Apholmen

13 **UDLAND**

Tåg spårade ur i morgontrafiken

13 **DIVERSE**

To elbusser gør Læsø til første kommune med fuld grøn kollektiv transport
Elbusserne overtager Vejle
Stoholm får endnu en træmand
Hvad er Viborgs smukkeste bygning?

14 **BILAG**

Fortegnelse over forkortelser, Overkørsler, Færdselstavler
Vehicle Keeper Marking Register – VKM, Togekspeditionssteder
Stednavneforkortelser i Jylland, omkring Struer, på Fyn
Stednavneforkortelser på Sjælland, Lolland-Falster, omkring København, omkring Næstved

Jernbanenyheder

Overrubrikker sat med Arial 12 pkt.

Underrubrikker sat med Arial 10 pkt.

Brødtekst sat med Arial 10 pkt.

Figurtekster sat med Arial 9 pkt.

Fodnoter sat med Arial 9 pkt.

Tekstbehandling Corel® WordPerfect® 8 konverteret til Adobe® Acrobat® Reader® DC

Må citeres med tydelig kildeangivelse

Søgemuligheder i Adobe Acrobat Reader DC

For let at kunne finde og læse en tekst **brug** søgemaskinen eller **Søg efter** ved at taste Ctrl+F.

I feltet **Find** indtastes de(t) ønskede ord, der søges efter. Klik på **Næste** for til at blive ledt dertil.

Ikke altid kan søgefunktionen finde overskriften, idet den kan være ændret lidt.

Der kan også vælges avanceret søgning Shift+Ctrl+F **Søg**, hvor søgekriterierne kan justeres.

Åbn et pdf-dokument for at få en visning af lige sider til venstre og ulige til højre:

Vis, Vis/skjul <, Navigationsruder <, fjern U foran $\ddot{y}$ Bogmærker, F4 eller klik på = i det grå, venstre panel.

Vis, Vis/skjul <, fjern U foran Fanen Værktøjslinjer Shift+F4 eller klik på < i det grå, højre panel.

Vis, Sidevisning <, sæt U ved Vis forside i tosidevisning. I Værktøjslinjer F8 klik på . Blad til side 2-3.

Kontroller opdatering med **Hjælp, Søg efter opdateringer ...** eller lad det ske automatisk under **Rediger indstillinger ..., Indstillinger, Opdateringsprogram** eller med genvejstasterne Ctrl+K.

DEN DAGLIGE DRIFT (VEST)
DEN DAGLIGE DRIFT (ØST)
PRIVATBANERNE OG ANDRE OPERATØRER
KØREPLANER
TRÆKKRAFT
GODSVOGNE
PERSONVOGNE
TOGSÆT
S-TOG
METRO

FÆRGER

On 7/9 2022

Færgekaj til postbåden til Hirsholm

Efter ankomst med tog NP 1949 (Ab-Fh), kørt af NJJ Lm 677+647 + 673+643, klokken 15.26 i Fh er der godt en time til færgen sejler fra Fhh til Vesterø Havn. Ventetid kan der ikke kaldes, for der mange skibe at se på i Fhh og resterne af havnesporet fra Fh til Fhh.

seadog.dk

Frederikshavn-Hirsholmene
Sælsafari-Fisketure-Charter

Postbåden og dens ruter er beskrevet i **Jernbanyheder Uge 32-2022** kapitlet **FÆRGER** under overskriften **Passagerfartøj fra Hirsholmene til Fhh.**

Da der er nået Nordhavn, ses der på gavlen af en gul murstensbygning ved Pier Øst i Bassin 1 et stationskilt med destinationen for postbåden. Det er altså her, seadog sejler fra. Det er en almindelig kaj – ingen færgeklapp. Der er to opslagstavler, hvor der på den venstre forkyndes: »Naturstyrelsens ture til Hirsholmene 2022« afgangstider i de tre farver ■ ■ og ■.

Hirsholmen

<p><u>Endagstur.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Afgang Frederikshavn 08.30. Retur 12.15 ● Afgang Frederikshavn 11.00. Retur 15.00 <p><u>Holmenboerer.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Afgang Frederikshavn 08.30. Retur 12.15 ● Afgang Frederikshavn 08.30. Retur 12.15	<p><u>Endagstur.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Afgang Frederikshavn 08.30. Retur 15.00 <p><u>Holmenboerer.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Afgang Hirsholm 12.15 ● Afgang Frederikshavn 13.30
<ul style="list-style-type: none"> ● Afgang Frederikshavn 12.00. Afgang Hirsholm 15.00	
<p>OBS: Rød afgang tilmelding dagen før inden kl. 15. Ved ingen rettidig tilmelding sejles der ikke!</p>	

Pladsbestilling: seadog.dk +45 29 80 14 38

På den højre opslagstavle er overskriften »SEADOG og NATURSTYRELSEN«.

Der er ved kaj 48 i Bassin 1.

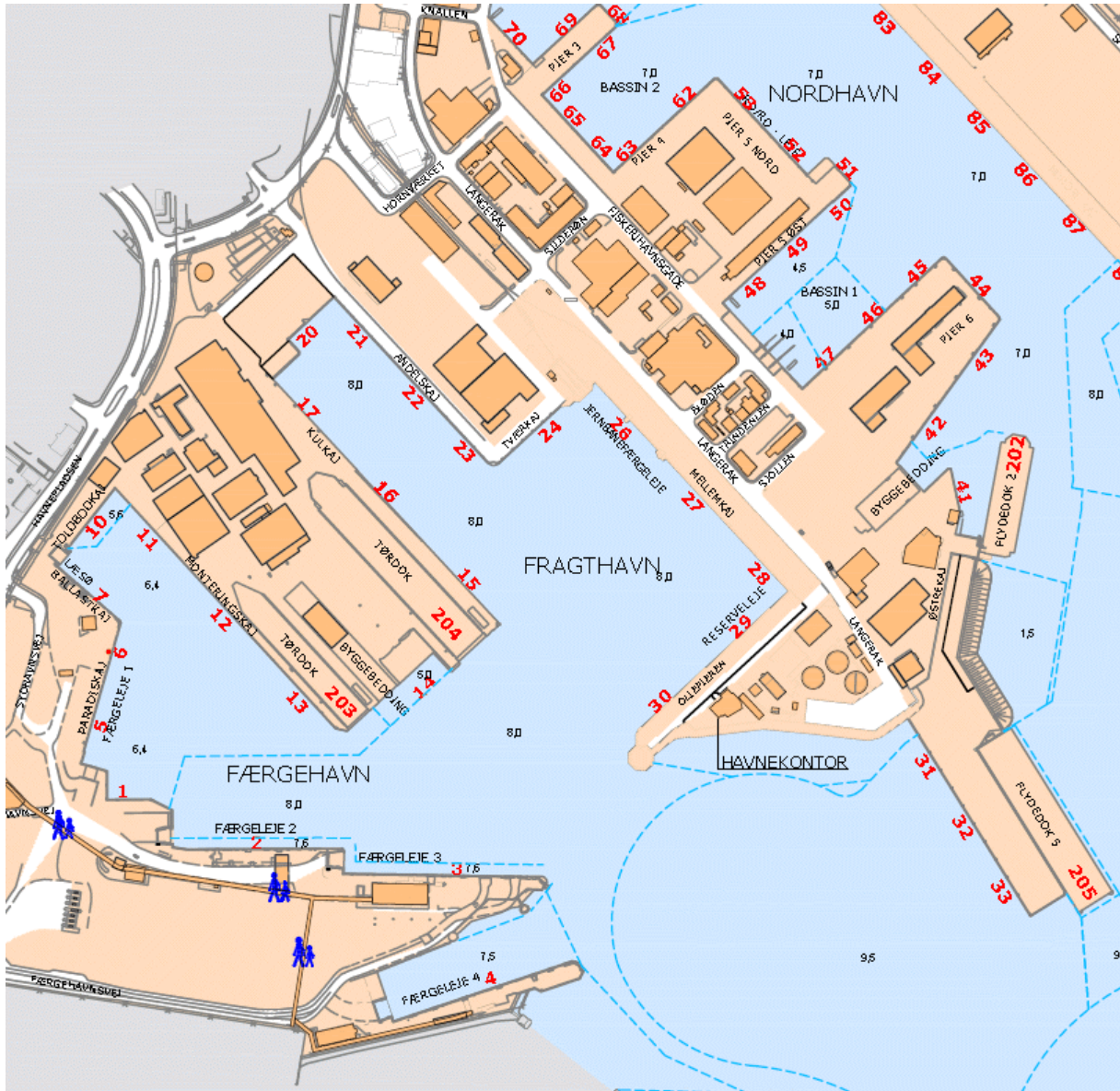
Havnebanespor Fh-Fhh

På den sidste havnebane med persontrafik (fra den nuværende, anden station) ligger der stadig skinner hen forbi den lange glaslandgang fra færgerne i Færgeløje 4 4, Færgeløje 3 3, Færgeløje 2 2 og Færgeløje 1 5 6 til vejen ved Flådestation Frederikshavn. Der er et asfalteret fortov mellem skinnerne.

Til Jernbanefærgeløje 26, hvor færgeløjer til Göteborg eksisterede i årene 1987-2015, ligger sporet intakt. Fra Fh krydses i en venstrekurve Kragholmen i en ovk, hvor der stadig er lys i SR-signal 11.3. Ved den næste ovk ved Silderøn er overkørselssignalet slukket.

Før Silderøn ligger der et håndbetjent sporskifte, hvor den venstre gren er spærret af en ABB ABB STAI GT35-container med tanke på taget og noget køle- eller motorudstyr på siden. Containeren står på to rustne I-profiler, der hviler på fire mørkegrå kvadratiske stilladser. Lige ved siden af – dog profilfri – står en mage til.

Højre gren fører til den nedlagte færgeklap.

Kilde: Udsnit af [Kort over Frederikshavn Havn](https://pof.dk/UserFiles/Image/Kort/Frederikshavn_Havn.pdf) på https://pof.dk/UserFiles/Image/Kort/Frederikshavn_Havn.pdf

Sejlad med LÆSØ FÆRGEN

Klokken 16.26 er **MARGRETE LÆSØ** nået ind i **Færgehavn**, og bare et halvt minut senere har den svajet bagbords rundt for at kunne lægge til i Læsø 7.

Kl. 16.52 er MF Stena Vinga nået uden for molerne i åbent farvand. På langsiden står:

Stena Line *Connecting Europa for a Sustainable Future*

I **Forhavn** mødes kl. 17.00 **Seadog**, hjemhavn **Læsø**, ind indsejling ved styrbord mole. Den har kurs mod kaj 48 i Bassin 1.

Sejladsen fra **Fhh** til **Vesterø Havn** varer 90 minutter.

(BL)

Sø 11/9 2022

Et godt fotosted ud over Fh og Fhh

Det er den meget høje bakke beliggende SV for **Fh**, Den korteste distance at gå er fra trinbrættet **Bangsbo**, men det kan desværre ikke opfyldes mere, da FFJ er nedlagt! Udsigtspunktet på **Pikkerbakken** har kote 71 og toppen af Bangsbo Fort kote 84.

Lavkantkort 1901-1945

ges som forgrund til de ind- og udsejlende færger.
(BL)

←
Trinbrættet **Bangsbo**
på FFJ.

Der et flot solskin-
svejr ☺ oppe på **Pik-
kerbakken**, hvorfra der
er det helt store view ud
over **Fh** og **Fhh**.

Da **Pikkerbakken**
blev besøgt for måske
tyve år siden, kunne
den **gule** kirke i **Sgb** ses
samt det **røde** indsej-
lingsfyrtårn til Skagen Havn.
Der er omkring 40 km
dertil.

I dag bliver det til
billeder af flere ind- og
udsejlende færger til og
fra **Fhh**.

Derefter besøges
Bangsbo Fort med
mange bunkere, og og-
så her er der en formi-
dabel udsigt over **Fhh**,
hvor en bunker kan bru-

4 cm kort 1986-2001

VETERANMATERIEL OSV.

On 7/9 2022

Besøg ved Læsø Modeljernbaneklub

I **LÆSØPOSTEN** er der en **onsdag** i en uge i **august 2022** en artikel om Læsø Modeljernbaneklub (LMJK), der har et modelbaneanlæg i den ene ende af politistationen i **Byrum**. Der er klubaftener hver **onsdag** kl. 19.30. Klubben savner en tilgang af yngre medlemmer.

Da den næste tur skal foretages til **Læsø**, må det ske en **onsdag** med ankomst til **Vesterø Havn** kl. 18.00.

Byrum

Politistationen med skiltet **POLITI** ud til hovedgaden er let at finde, men indgangen til LMJK er gemt væk. Det viser sig, at indgangen er omme fra haven på vestsiden af politistationen. Klokken 19.45 besøges Læsø Modeljernbaneklub, der har en meget stort anlæg med tysk og dansk materiel og det samme med kommandoposte og huse.

Der kører dansk og tyske tog, og der er et større mdt i hver ende af modelbanen. Det vil nok være mere korrekt at kalde det et Bw (Bahnbetriebswerke), for på det ene Bw ligger der tre rundremiser med hver tre spor hen til en drejeskive, og på vandtårnet står der **Ottbergen**. På det andet Bw står der på rundremisers gavl også **Ottbergen**! Ved dette **Bw Ottbergen** findes der et dansk færgeleje med en danske DSB-færge med to skorstene og to styrehuse. Havnen kunne ligne den i **Gy**.

Ud for en tysk stationsbygning er der 8 perronspor, og til at styre de mange sporskifter findes der fem kmp og Stellwerke! Sådan kan det gå, når der skal bygges en station af fem modeltogbyggere.

Deres udsendte medarbejder undrer sig over, at de har bygget et stort modelbaneanlæg på **Læsø**, hvor der ingen jernbane har været. For en sikkerhedsskyld stilles spørgsmålet:

– Har der været en jernbane på Læsø, siden I har interesse for jernbanedrift?

En mand fortæller, at der har været en smalsporet bane på **Læsø**, der blev anlagt i **vinteren 1944-1945** fra **Vesterø Havn** og 3 km Ø på. *Nyhed!* Godt spørgsmålet blev stillet og besvaret positivt. Det må efterforskes!

(BL)

SPECIALKØRETØJER SKROTBUNKEN

FASTE ANLÆG

Ti 6/9 2022

Dæmningskred i km 88,6-88,7 Kæ-Td

Fredag 26. august 2022 kom der et skybrud, der fik bandedæmningen til at sætte sig, da AT AR 1019 med tog RA 5362 (Sj-Ar) kørte over. To unge damer kom lettere til skade, og Linttoget fik bogierne beskadiget.

Da der laves en udflugt dertil **mandag 29. august 2022**, og der stiges ud af togbussen i **Kæ** kl. 17.01, afgår AT AR 1023 + 1019 fra spor 1 mod **Hr.** AR 1019 har holdt i **Kæ** fra **fredag 26. august 2022** aften til **mandag 29. august 2022**.

Str-Hr-Kæ

I dag laves der den tredje udflugt fra **Str** til **Kæ** for at se på dæmningskredet. Det sker med tog RX 5236 (Str-Hr) kl. 13.32 (±0), kørt af AT AR 1023. Fra **Hr** til **Sj** kører der togbusser.

Kæ-Td

Ved det første besøg **mandag 29. august 2022** stod 😊 kl. 18 på den modsatte side af den forsvundne dæmning, hvilket gav modlys. Murstensunderføringen var stadig intakt. Ved andet besøg **tirsdag 30. august 2022** kl. 13.30, kom sollyset fra den rette vinkel, hvilket kan ses på side 6 i **Jernbanen Oktober 5/2022** **Ajour** og på det ene af de to billeder på side 72 i bogen »**På sporet af 2022 årbog om danske jernbaner**«, Dansk Jernbane-Klub, ISBN 978-87-87050-87-6.

I dag gås der på marken V for bækken, hvor skybruddets vand løb i dalen ned til bandedæmningen. Allerede kort efter **Ollingvej** ses på buskene, hvor højt oppe kviste og blade er blevet efterladt i vandstrømmen.

Der er mange køretøjer på stubmarken på vestsiden af dæmningen, hvor det er til at komme ned til bækken. Der holder en grøn **John Deere**-traktor med en gul, højsidet ladvogn, en gravemaskine, en to dumpere, flere biler, varevogne og to **JM TRYKLUF A/S 225LCV**-kraner på larvefødder

En anlægsvej med jernplader er lavet oppe fra marken og ned til bækken, der næsten intet vand fører. Der er lagt grus på vestsiden af bækken, og to sorte plastslanger er lagt over til den anden side. Lidt opstrøms arbejder en tekniker ved en gul påhængsvogn med påskriften **TRYKLUF** på en låge. Ovenfor står en blå **FORSTAS BBA Pumps**.

Det lange, frit svævende spor mellem de to sider af dæmningen er blevet delt i to sporranger og lagt på sporet på vestsiden. Der er stadig på østsiden et afspærrende tårnhegn over dæmningen, men skiltet med »Adgang forbudt« er væk. Et rødt-hvidt afspærringsbånd , ,))) , ,))) , ,))) , ,))) , , findes kun på vestsiden.

Adgang forbudt
for uvedkommende
på byggepladsen

På vejen **Ollingvej** tilbage til **Kæ** ses en vandløbsunderføring med mursten meget lig den ved den forsvundne dæmning. Den findes ved tredje afstandsmærke til I-signalet til **Kæ**.

Ved de to U-signaler mod **Bs** er der sikkerhedsmæssigt korrekt på den nordre skinne fastgjort en hvid holder med SR-signal 16.1.2. »**Stop**«.

Der nås om til stationen et par minutter, før togbussen skal køre til **Hr**.

(BL)

On 7/9 2022

Nyt, hvidt tag over busstoppesteder på J.F. Kennedy Plads i Ab

Den forholdsvis nye gangtunnel under perronerne i Ab er udvidet til at føre hen til en trappe op til forpladsen, der hedder **J.F. Kennedy Plads**.

Kl. 14.05½ standser den blå og gule **NT**-bybus nr. 6502 ved stoppested 2. På destinationsskiltet står **2K Gistrup AAU**.

(BL)

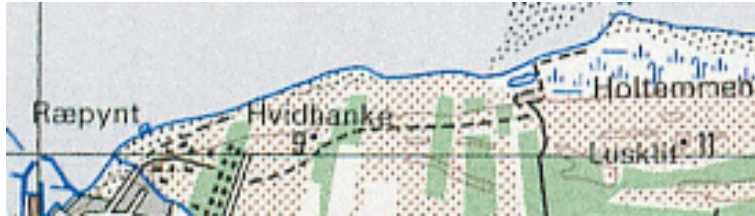

Eftersøgning efter den forsvundne tipvognsbane på Læsø

Når der skal findes en ukendt, ældre jernbane, er det oftest bedst at kigge på gamle kort i håb om, at banen er indtegnet. Derfor besøges museet i **Byrum**, hvor der måske er bevaret genstande fra banen. Der er udstillet og til salg en bog for 200 kroner med titlen »Sådan husker jeg **2. Verdenskrig på Læsø**«. På side 22 er der et håndtegnet kort, hvor tipvognsbanen er indtegnet. Den købes.

Oppe på anden etage findes lokalhistorisk arkiv, og måske findes der et mere detaljeret kort? Forfatteren til den beskrevne bog hjælper med at kigge. Alle maalebordsblade er fra **1946** eller nyere, men ingen har en signatur for en jernbane.

Kort over Vesterø Havn og Holtemmen

Geodætisk Institut. Ariel/Dansk Luftfotos kortbøger: Læsø : [Kort] 5 1417 III og IV samt del af 1417 I og II. Udgivelsesdato **1990-1992**.

Kilde: <http://www5.kb.dk/maps/kortsa/2012/jul/kortatlas/object88481/da/>

Geodætisk Institut. Aalborg Luftfoto rutekort: 6 Læsø. Udgivelsesdato 1944-1960? Grundkort: Danmark 1:100 000. – Betegnet: Generalstabskort og: Rettet 192?, enkelte rettelser 1944-1960? Rutekort til Aalborg Luftfotos serier: AAL_BL06-A1

Kilde: <http://www5.kb.dk/maps/kortsa/2012/jul/kortatlas/object87713/da/>

Dänemark 1:25 000 Vesterø 818 Generalstab des Heeres Oberkommando des Heeres Reichsamt für Landesaufnahme, Berlin Udgivelsesdato 1940-1944

Kilde: <http://www5.kb.dk/maps/kortsa/2012/jul/kortatlas/object64699/da/>

Kilde: [Historisk Atlas.dk](https://historiskatlas.dk/), <https://historiskatlas.dk/>, 4 cm kort **1953-1976**

Distancer fra Vesterø Havn

Vesterø Havn – Holtemmenvejen 2,6 km

Vesterø Havn – Stordalsvej 4,8 km

Vesterø Havn – Redningsstation 5,6 km

(BL)

Den nyetablerede passager-rute Østerby-Göteborg

Det var en stor begivenhed i Østerby – den 22. juni 1963 – Da der var premiere på den nyetablerede passager-rute Østerby-Göteborg. ... De mange, som ville med på den første tur – der var gratis – lod sig ikke holde tilbage af vejret. Med den gamle læsødamper »Læsø«, som var kommet til at hedde »Østerby«, var der mange forventninger til en fremtidig søværtsforbindelse med Sverige. Den gamle damper klarede sejladsen fint, men de høje lys for rutens eksistens blaffede ud. Andre med nyere og større skibe genoptog ruten, men uden held, da den som »spritroute« havde fået et dårligt ry på sig. ...

Kilde: *Læsø – billeder fra dengang ...*, Bernth Christensen. Udgivet af S.A.L. Forlaget, **Strandby**, 1989. ISBN 87-93340-02-7., 144 sider, billedtekst side 37 øverst

Anlæggelsen et færgeleje i Vesterø

I 1967 var anlæggelsen et færgeleje i Vesterø blevet vedtaget på et sognerådsmøde. Der var desuden taget stilling til, hvor færgelejet skulle ligge, og at det ville blive et millionprojekt. Den søndre mole skulle brydes ned, for at færgen kunne komme ind i sit leje. ...

Kilde: *Læsø – billeder fra dengang ...*, Bernth Christensen. Udgivet af S.A.L. Forlaget, **Strandby**, 1989. ISBN 87-93340-02-7., 144 sider, billedtekst side 47 nederst

Det ny færgeleje

Vesterø Havn var i juni 1971 midtpunkt i en begivenhed, da firmaet Monberg & Thorsen A/S, København, efter godt et års arbejde, afleverede det ny færgeleje til Nordjyllands amtskommune.

...
Kilde: *Læsø – billeder fra dengang ...*, Bernth Christensen. Udgivet af S.A.L. Forlaget, **Strandby**, 1989. ISBN 87-93340-02-7., 144 sider, billedtekst side 68 øverst

Tyske aktiviteter på Læsø

I starten af krigen var tyskernes interesse i Læsø ikke så stor, som den senere blev.

...
Da der ikke gik veje ud til det sted, hvor bunkerne skulle ligge, begyndte man i stedet at bygge en jernbane, der kunne transportere byggemateriale derop på tipvogne. Jernbanen skulle gå fra Vesterø Havn og op til byggepladsen ved Højsande. I vinteren 44/45 blev der på trods af vintervejret udlagt over 3 km jernbaneskiner, og der blev også arbejdet på veje ud til stillingen – særligt Hankærvej og Horneksvej.

Den 15. april måtte chefen for forsyningsafdelingen (på tysk: Admiral Quartiermeister) meddele den tyske flåde, som stod for byggeriet, at byggeriet ikke længere kunne realiseres. ...

Kilde: *Som jeg husker det – 5. verdenskrig på Læsø*, Karin Engel Jønsson. Læsø Museum og Museumsforeningen for Læsø. ISBN 928-87-88683-62-2. www.laesømuseumforening.dk, 170 sider, side 12

Denne bog handler om 2. verdenskrig på Læsø. Skete der egentlig noget på Læsø under besættelsen? Måske ikke så meget, som i Danmarks største byer, hvor der især i den sidste tid var skyderier i gaderne og megen utryghed. På Læsø havde man det på mange måder bedre. Man skulle ikke stå i lange køer for at købe mad, og langt de fleste læsøboere havde husdyr og køkkenhave. Der var dog også familier, der af og til sultede, hvis det eneste arbejde, man kunne få, var hos tyskerne – det var ikke alle, der ville arbejde for dem. Men også på dette afsides sted satte folk livet på spil. Det var oplagt at udnytte Læsøs placering midt i Kattegat - midt imellem det besatte Danmark og det frie Sverige. Mange flygtninge blev smuglet med fiskekuttere ind i svensk farvand til en svensk kutter eller helt til Sverige.

Der er ikke mange tilbage til at fortælle om disse 5 mørke år, men heldigvis findes der også andre kilder. Der er erindringer fra fyrpasseren på Nordre Rønner, dagbogsoptegnelser fra politibetjente der flygtede i september 1944, hemmelige observationsrapporter, faglitteratur om tyskeres aktiviteter på Læsø og meget andet. Og som alle andre steder i Danmark var der også på Læsø en undergrundshær, der ville træde til, hvis tyskerne ikke ville overgive sig. Disse brave mænd overtog kommandoen på Læsø den 4. maj om aftenen, da fredsbudskabet lød i radioen fra BBC.

Bogen er nr. 5 i serien "Som jeg husker det" om livet på Læsø i 1900-tallet.

Læsø Museum og Museumsforeningen for Læsø

Som jeg husker det - 5

2. verdenskrig på Læsø

Som jeg husker det - 5

2. verdenskrig på Læsø

KARIN ENGEL JØNSSON

Kilde: <http://laesoe-museumsforening.dk/publikationsfonden/>

Besigtigelse af tyske befæstningsanlæg på Læsø

I juli 1988 mødtes en gruppe folk for sammen med en repræsentant fra Bangsbomuseet i Frederikshavn at besigtige resterne af de tyske anlæg på øen. ...

Her er, hvad man noterede:

1. ...
2. Fra nordmolen på Vesterø Havn med øst gravede tyskerne en smalsporet jernbane ned. Den fortsatte knap 3 km, men blev aldrig færdig. Sporet kan følges som en sænkning i terrænet frem til parkeringspladsen syd for Holtemmen.
3. ...

Kilde: *Som jeg husker det – 5. 2. verdenskrig på Læsø*, Karin Engel Jønsson. Læsø Museum og Museumsforeningen for Læsø. ISBN 928-87-88683-62-2. www.laesømuseumforening.dk, 170 sider, side 14

Da krigen sluttede, snusede alle unger rundt overalt, hvor tyskerne havde været. Vi kørte med dræsinen på skinnerne helt op til Hvide Bakker. Der skulle have været bygget ubådshavn og nogle kanonbunkers oppe i Store Dal. ...

Kilde: *Som jeg husker det – 5. 2. verdenskrig på Læsø*, Karin Engel Jønsson. Læsø Museum og Museumsforeningen for Læsø. ISBN 928-87-88683-62-2. www.laesømuseumforening.dk, 170 sider, side 18. Af Carl Klitgård Larsen

På side 22 er der et håndtegnet kort, hvor tipvognsbanen er indtegnet.
(BL)

Læsø, 1/4 45

...

I løbet af januar 45 begyndte man at føre materiel af forskellig slags derover (barakker, tipvogne, skabeloner, cement, ral og andet), og det var meningen, at der skulle bygges en del bunkers og efter

sigende en flyveplads. Der blev også sagt, at der skulle ca. 1000 mand i arbejde derovre, men indtil 15/2-45 var der i alt kun kommet ca. 100 mand derover.

Fra 15/1-15/2 var det hele så godt som gået i stå, og fra 1/3 har der så godt som ingen arbejdere været på øen, således at man i dag (3/4) godt kan sige, at alt arbejde af den her omtalte art er gået helt i stå.

Frederikshavn, primo marts 1945

Læsø: Molier Evert og Minne Kathrine af Hamburg, begge på 100 tons, har sejlet 2 ture fra Sæby til Læsø med 15 tons hver gang. Lasten bestod af dele til barakker og tipvognsskinner. På havnepladsen i Læsø ligger en masse barakdele, sveller, tipvogn og skinner. Rygtet vil vide, at der skal bruges 650 mand, men endnu har kun 100 meldt sig.

Kilde: *Rapporterne, på nær en af 22/9 44, stammer fra Nordjyllands Kystmuseum, afdeling Bangs Fort.*

Kilde: *Som jeg husker det – 5. 2. verdenskrig på Læsø*, Karin Engel Jønsson. Læsø Museum og Museumsforeningen for Læsø. ISBN 928-87-88683-62-2. www.laesømuseumforening.dk, 170 sider, side 26

Tyskernes efterladte materiel på Læsø

15 km spor til tipvogne (heraf 5 km allerede var lagt), 3 lokomotiver, 40 tipvogne, 2.000 tons cement, 4 cementblandere, 1 transportbånd, ...

Auktionsnumre og købere til auktion afholdt på havnen i Vesterø 26. september 1946 kl. 4 eftermiddag over tyskernes efterladenskaber.

Kilde: *Som jeg husker det – 5. 2. verdenskrig på Læsø*, Karin Engel Jønsson. Læsø Museum og Museumsforeningen for Læsø. ISBN 928-87-88683-62-2. www.laesømuseumforening.dk, 170 sider, side 154-155

På siderne 155-159 er der i liste angivet antal sveller og skinner til de enkelte købere.

(BL)

Et byggeprojekt i Højsande

...

Der var nogle, der sagde, de ville bygge en havn til ubåde oppe i Horneksbugten. Andre sagde, de ville bygge en flyveplads i Nordmarken. ...

Der blev anlagt en tipvognsbane her fra havnen og op til redningshuset nordøst for Store Dal.

...

Kilde: *Det husker jeg*. Niels Chr. Jensen. Museumsforeningen for Læsø. 2006. ISBN 87-88683-37-0. 1. udgave, 1. oplag, 96 sider, side 16.

Tyske efterladenskaber på Læsø

Den lange liste

Det vil føre til for vidt at gengive en fuldstændig fortegnelse over de materialer m.v., som lå oplagret på Læsø den 5. maj 1945. ...

Det oplagrede materiel omfattede bl.a.: 15 km spor til tipvogne, hvoraf ca. 5 km var udlagt, 3 lokomotiver, 40 tipvogne, 2.000 tons cement, 4 cementblendemaskiner, 1 transportbånd, ...

Tyske tipvogne ved Brønnum's hus i Vesterø, ca. 1946. ... (foto)

To skintyper fotograferet hos Arthur Kristensen, Østerby, 1990. (foto)

Kilde: **Museumsforeningen for Læsø. Læsø Museum. 1995.** ISBN 87-88683-206. ISSN 0902-3690. 40 sider, side 23-26

Transportbåndet stod på fra den nordre mole, så når et skib lossede materialer, kunne transportbåndet transportere materialer op til reposen, hvor tipvognsbanen udgik fra.

(BL)

Fortegnelse over de af værnemagten efterladte effekter i politikreds 51 Frederikshavn (udateret) = Anm. 281:

1 skinneretter

24 sæt tipvognshjul (nye) til 60 cm sporvidde

3300 kg skinnespiger

3 diesellokomotiver Rec. 2668 2 stk. ?

Rec. 2694 2 stk. ?

Ca. 5 km tipvognsspor udlagt med sveller, lasker, spiger og 6 vigespor Rec. 2695

Tipvognsskinner til ca. 7 km spor

Ca. 3 km tipvogns-patentspor

Ovenstående materiel er beroende i og omkring politiets materialebarak i Vesterø, Læsø.

1 kasse tipvognslokomotivrester

1 do. do.

4 tipvognslokomotivhjul

Ovenstående, der beroede på Læsø, er transporteret til Frederikshavn.

Kilde: Direktoratet for Vareforsyning – Kontoret for tyske efterladenskaber. Lb. Nr. 100 – Politimesteren i Frederikshavn.

5-8-1946: Kvittering fra A/S Entreprenørfirmaet Trigon v/ Bent Bøgh for køb fra Læsø af

91624 kg tipvognsskinner

4 stk. sporskifter

21 stk. tipvogne

1 stk. stenknuser

1 stk. sorterer

1 stk. tipvognslokomotiv

1 stk. tipvognslokomotiv

Kilde: Direktoratet for Vareforsyning – Kontoret for tyske efterladenskaber. Lb. Nr. 100 – Politimesteren i Frederikshavn.

Der er også en regning, der viser, at Trigon har optaget spor og samlet materiel sammen på Læsø. PA 2004.

Værnemagtsauktioner 27.09. i Frederikshavn og 26.09. på Læsø.

Kilde: Jyllands-Posten 17., 1. og 24.09.1946.

Batteri Nibelungen

På Læsø agtede man at anlægge Batteri Nibelungen med 4 stk. 30,5 cm kanoner. Nb.

– *Kan det virkelig passe?*

Fra en skrivelse – "Tilbageblik februar 1945" – fra Læsø til Overkommandoen og Admiralitetet fremgår, at baneanlæg i forbindelse med batteriet er påbegyndt. 3000 m er bane er færdigbygget og 2000 m trace er færdig. Yderligere 5000 m bane ("Strasse") er planeret. Nb. *Det kan dreje sig om planering af køreveje i stedet for bane?*

To barakker er opstillet på havnen, og der er støbt fundamenter til barakker i arbejdslejren.

Kilde: Rigsarkivet. Håndskriftssamlingen XVI. Pk 16 læg 241/MuseumsCenter Hanstholm.

Lokale oplysninger

Det oplagrede materiel på Læsø omfattede bl.a. 15 km tipvognsspor. Heraf var 5 km udlagt. 3 lokomotiver og 40 vogne. Nogle af vognene ser på et foto ud til at være fladvogne, men de omtales som tipvogne.

Kilde: Museumsforeningen for Læsø. Læsø Museum. 1995.

(BH via BL)

På biblioteket i **Byrum** kigges der i alle de fremlagte årsskrifter udsted af Museumsforeningen af Læsø. Ikke alle årgang lå på hylden. Et eksempel herpå er tidsskriftet fra året **2011**, der kan ses på http://www.laesoe-museum.dk/uploads/SfXwCr/Aarsskrift_Laesoe-Museum_2011.pdf

Træk- og cykeltur Storedal – Vesterø Havn

Tracéen fra tipvognsbanen er ganske tydelig at finde. Det er muligt at trække en cykel de første omkring 0,8 km i sandet fra **Holtemmenvej**. Når den store skov nås, er der nåle at cykle på. »Udgangsstationen« lå lige oven for beddingen ved nordmolen i **Vesterø Havn**.

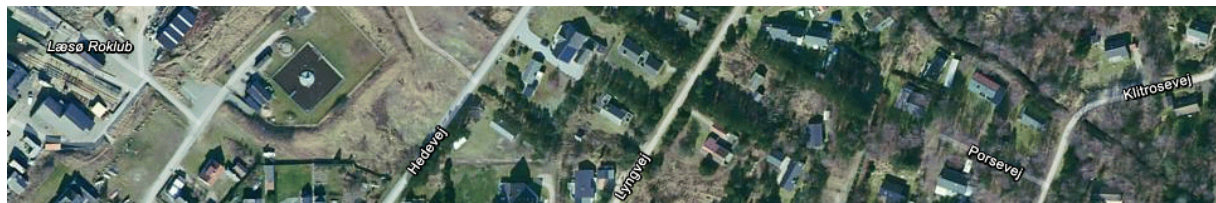
Stien fra **Holtemmen** til **Vesterø Havn** kan følges til fods, hvor den østlige del er meget sandet, men tracéen er let genkendelig. I skovområderne ligger der en skovsti, der kan cykles på.

Desværre kan Kraks kort, <http://map.krak.dk/>, Hybrid etc. –, Luftfoto 1954, ikke vises, idet der kun vises en hvid flade lig med intet kort. Det havde været en stor hjælp at kunne se linjeføringen kun ni år efter nedlæggelsen.

Deres udsendte medarbejder har kigget på lyngområdet i **Hvidbanke**, hvor der ingen tracé kan ses. Under den vejbro, hvor **Hedevej** efter **Lundbæk** drejer til højre i et Y-kryds og skifter navn til **Gyvelvej**, ligger der et stort, ikke så gammelt rør. På vandsiden af vejbroen er der rester af en mur lavet af sten pudset til med cement, og det *kan* have været rester af jernbanebroen fra **1944-1945**.

På kortet fra **1953-1976** drejer markvejen mod SV, og det har måske været linjeføringen. Der findes en bro mere over **Lundbæk**, og på **1953-1976**-kortet ses der en bro over **Lundbæk** beliggende S for navnet *Ræbakke* under signaturen for lyng. Det er påfaldende, at der ingen veje er til eller fra broen, så det må være den af tyskerne anlagte bro til tipvognsbanen. Den brede bro over **Lundbæk** findes i højresvinget på **Klitrosevej**, se Kraks hybridkort nedenfor.

Kigges der på »stregen« mellem **Lyngvej** og **Hedevej**, er der et påfaldende spor, og tracéen kan have fortsat på vestsiden af **Hedevej** forbi ejendommene **Plantagevej 23, 32 og 19** (med en hvid båd) til reposen, hvorfra tipvognsbanen udgik fra.

Vesterø Havn, nordmole, bedding. **Hedevej**   **Lyngvej**   **Klitrosevej**
Kilde: <http://map.krak.dk/>, Hybrid etc. –, Hybrid

Vejbroen med **Klitrosevej** er der ikke blevet kigget på.
(BL)

Sø 11/9 2022

Det nedlagte trinbræt Apholmen

Apholmen Trinbræt var et trinbræt på Skagensbanen nord for Frederikshavn i perioden 1996-2005. De fysiske rammer for trinbrættet eksisterer stadig-væk, men Skagensbanens tog gør ikke længere stop der. Venteskuret er fjernet. Adresse: Kærbækvej 15.

Kilde: Wikipedia Den frie encyklopædi

WIKIPEDIA
Den frie encyklopædi

(BL)

UDLAND

Uge 33-2022

Tåg spårade ur i morgontrafiken

Trafik Strax efter klockan sju på tisdagsmorgonen spårade Pågatåg 11685 på våg mot Helsingborg ur, mellan Båstad och Förslöv.

Den främre vagnen hade, enllgt uppglft från färaren, spårat ur 20 meter och låmnade passagerarna ovetandes om hur långe rnan skulle bli stillastående i väntan på evakuering.

...

Kilde: **Bjäre NU**, vecka 33, augusti 2022. Nyheter lokalt, side 8.

(BL)

To elbusser gør Læsø til første kommune med fuld grøn kollektiv transport

Med to spritnye elbusser går Læsø, et kvantespring ind i en grønnere fremtid, og er nu landets første kommune, hvor den offentlige transport kører udelukkende på el

Da Margrete Læsø onsdag formiddag i sidste uge åbnede sit vældige gab, gik der en sitren i gennem de tilstedeværende på havnen, der var dukket op for at se det store bytte, som Margrete

havde fragtet med til Læsø. Rygtet om byttets beskaffenhed og potentielt store betydning for Læsø fremtid var løbet i forvejen, og folk stod klar med deres kameraer for at forevige det flot-

te syn af to spritnye elbusser, da de som et par lydløse tjenere entrede Vesterø Havn

...

Kilde: **LÆSØPOSTEN**, onsdag 6. juli 2022, side 8

Den næste kommune med udelukkende elbusser i drift blev Vejle Kommune:

Elbusserne overtager Vejle

Fra søndag 16. oktober er det farvel og tak til diesel på bybusserne og rute 200 busserne i Vejle kommune til fordel for eldrevne busser. Tide Bus Danmark overtager driften af de i alt 20 bybusser og 11 busser på 200 ruterne, der fremover drives på el, og i hele uge 42, børnenes efterårsferie, kan du køre gratis med både bybusser og rute 200 busser i Vejle kommune.

Kilde: <https://www.vejle.dk/om-kommunen/nyt-og-presse/nyheder/elbusserne-overtager-vejle/> (BL)

On 17/8 2022

Stoholm får endnu en træmand

En ny udgave af den ikoniske skulptur af Stationsforstanderen er på vej tilbage til Stationsvej

STO HOLM Normalt dækker betegnelsen træmand over en person, der ikke er særligt meget liv i, og det har der da heller ikke været i »Stationsforstanderen« i Stoholm i nogle år.

Den velkendte, tre-fire meter høje og strunke træskulptur i elmetræ af ...

Tilbage i 2019 kunne Fjends Folkeblad fortælle den triste historie, at Stationsforstanderen

nu havde mistet en arm og skulle stedens endeligt til hvile, efter han ellers året forinden var sprunget ud med en lille, grøn kvist på skulderen.

Kilde: **Fjends Folkeblad**, onsdag 17. august 2022. Side 11 (JM via BL)

Ti 6/9 2022

Hvad er Viborgs smukkeste bygning?

Hjælp os med at finde kommunens smukkeste bygninger, så vi kan sætte fokus på den gode arkitektur.

VIBORG: Debatten om Peak 12 har affødt mange diskussioner om god arkitektur – eller om manglen på samme. Tilbage står en bred enighed om, at Viborg har en smuk by, som er værd at passe på.

Men hvilke bygninger skiller sig egentlig ud med deres smukke detaljer og fornemme fremtoning?

...

Remisen er bare én af rigtig mange smukke bygninger, vi har arvet fra tidligere generationer.

Kilde: **Viborg Nyt**, tirsdag 6. september 2022, side 24 (JM via BL)

BILAG

Fortegnelse over forkortelser

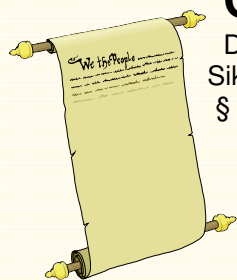
I tjenestetelegrammer, i anden intern korrespondance, i instruktionsstof, i personaleregistering, ved udfyldning af blanketter til internt brug (f. eks. regninger og fripas) kan, når det skønnes hensigtsmæssigt, anvendes nedennævnte forkortelser:

Stillingsforkortelser (forkortelse – stilling)

bam	banemester	ksmt	kørestrømsmontør	sek	sekretær
bfm	baneformand	ktas	kontorassistent	sik	sikringsmester
bing	baneingeniør	lacf	lastbilchauffør	simt	sikringsmontør
bm	bådsmand	linsp	landinspektør	sing	sikringsingeniør
bmt	banemontør	lkas	lokomotivassistent	skf	skibsfører
boc	baneområdechef	lkf	lokomotivfører	sning	signalingeniør
brbtj	brobetjent	lki	lokomotivinstruktør	stfs	stationsforstander
brfg	brofoged	lkm	lokomotivmester	stl	stationsleder
				stm	stationsmester
cing	civilingeniør	mat	matros	stmd	styrmand
		mm	maskinmester	svm	svejsmester
doc	driftsområdechef				
dtbtj	depotbetjent	oass	overassistent	tas	trafikassistent
dtfm	depotformand	oing	overingeniør	tbjt	togbetjent
		opt	overportør	teksp	trafikekspedient
elf	elektrofører			tek tg	teknisk tegner
		phm	pakhusmester	tem	telemester
gdr	generaldirektør	presch	pressechef	tgf	togfører
		pt	portør	tgi	toginstruktør
hvk	håndværker			tgr	togrevisor
		rgfm	rangerformand	tinsp	trafikinspektør
ing	ingeniør	rgm	rangermester	tktl	trafikkontrollør
		rmfm	remiseformand		
jba	jernbanearbejder	rucf	rutebilchauffør	vkm	værkmester
jdek	jernbanedetektiv			vm	vognmester
jur	jurist			vopsm	vognopsynsmand

Kilde: Danske Statsbaner, Ordresamlingen serie A, Organisations- og personaleforhold, Bilag XVI, torsdag 1. april 1976, udtog.

Overkørsler

Det hedder en **overkørsel**, jævnfør:

Sikkerhedsreglement af 1975 (SR)

§ 11 Automatisk sikrede overkørsler, side 97-18 – 108-11.

Kilde: <https://www.bane.dk/Jernbanevirksomhed/Sikkerhed/Trafikale-regler/SR>

Færdselsloven, LBK nr. 1055 af 9. november 2012

§ 5 Færdsel over jernbanespor m.v.

Kilde: <http://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=143400#Kap8>

Færdselstavler

Betegnelser for **Advarselstavler** for vejfarende ved jernbaner kan ses på <https://icskilte.dk/advarselstavler>

Transport-, Bygnings- og Boligministeriet. Bekendtgørelse om vejafmærkning nr. 1632 af **onsdag 20. december 2017**, <http://vejregler.lovportaler.dk/showdoc.aspx?schultzlink=bek20171632>

Kapitel Æ. Letbanesignaler Tavler og signaler som kun henvender sig til føreren af letbanekøretøj.

Klik på pdf-ikonet øverst til højre, hvis pdf-format ønskes.

Vehicle Keeper Marking Register – VKM
Fahrzeughaltercode Register – VKM

	VKM	UNIQUE	Status
Explanation:	Code shown on vehicles	Combination for uniqueness check	In use/Blocked/revoked
Erklæring:	Code an den Fahrzeugen	Kombination fr Kontrolle der Einmaligkeit	Verwendet/blockiert/Storniert

VKM	UNIQUE	Keeper Name/Halter Name/	Country	Status	www.
ARAIL	ARAIL	Aarsleff Rail A/S	DK	in use	aarsleff.com
AT	AT	Arriva Tog A/S	DK	in use	arrivatog.dk
CFLCD	CFLCD	CFL Cargo Danmark ApS	DK	in use	dansk-jernbane.dk
CONTC	CONTC	Contec Rail ApS	DK	in use	contec.dk
CRSA	CRSA	Contec Rail Safety ApS	DK	in use	
DAN	DAN	DSB aarhus Nrbane A/S	DK	in use	
DBCSC	DBCSC	DB Cargo Scandinavia	DK	in use	dbcargo.com/dk
DJM	DJM	Danmarks Jernbanemuseum	DK	in use	jernbanemuseet.dk
DSB	DSB	Danske Statsbaner	DK	in use	dsb.dk
DSBS	DSBS	DSB S-tog a/s	DK	in use	s-tog.dk
ENT	ENT	Banedanmark	DK	in use	bane.dk
LB	LB	Lokalbanen A/S	DK	in use	lokalbanen.dk
LJ	LJ	Lollandsbanen	DK	in use	lollandsbanen.dk
MALUS	MALUS	Malus Aps	DK	in use	malus.dk
METRO	METRO	Metro Service A/S	DK	in use	metroservice.dk
Mjba	MJBA	Midtjyske jernbaner A/S	DK	in use	
MjbaD	MJBAD	Midtjyske Jernbaner Drift A/S	DK	in use	
NJJ	NJJ	Nordjyske Jernbaner	DK	in use	njba.dk
RAVN	RAVN	RAVN Bane ApS	DK	in use	ravn-bane.dk
RCDK	RCDK	Railcare Danmark A/S	DK	in use	railcare.se
RDK	RDK	Railion Denmark	DK	Revoked	railion.dk
RSC	RSC	DB Schenker Rail Scandinavia A/S	DK	Revoked	railion.dk
RSEJ	RSEJ	Railservice	DK	in use	railservice.dk
RTOG	RTOG	Regionstog A/S	DK	in use	regionstog.dk
SBF	SBF	A/S Storebælt	DK	in use	storebaelt.dk
SJVT	SJVT	Sydjyllands Veterantog	DK	in use	sjvt.dk
STEAM	STEAM	Rent a Lok Aps	DK	in use	rentalok.dk
VLB	VLB	Vestsjællands Lokalbaner A/S	DK	in use	ohj.dk, vlb.dk
VSVT	VSVT	Vestjllands Veterantog	DK	in use	vsvt.dk
VTV	VTV	Veterantog Vest	DK	in use	veterantog-vest.dk

Kilde: https://www.era.europa.eu/registers/vkm_en

List of VKMs, Related documents: pdf

Gældende bestemmelser **SR** **ORS** **ORF** **TK** **LA** <https://www.bane.dk/da/Jernbanevirksomhed>

Togekspeditionssteder

Togekspeditionssted	Fællesbetegnelse for stationer og holdsteder.
Station	Togekspeditionssted med hovedsignaler og centralsikring. En station kan deltage i den sikkerhedsmæssige afvikling af toggangen som togfølgestation, eller den kan være lukket eller ubetjent.
Fri bane	Den del af banestrækningen, der ligger uden for stationsgrnsen.
Holdsted	Fællesbetegnelse for et togekspeditionssted – sidespor eller trinbret – på den fri bane. Deltager ikke i den sikkerhedsmæssige afvikling af toggangen. Et trinbret kan ligge helt eller delvist på en station.

Kilde: Sikkerhedsreglement, Afsnit 10, Definitioner

Stationsgrnsen og rangergrnsen

Grænsen mellem den fri bane og en station benævnes stationsgrnsen. Den er kendetegnet ved det I- eller VI-signal, der dækker stationen. Mrke "Rangergrnsen" mrke 17.10. Rangertrk i gennemgående spor på stationer og hovedspor på den fri bane skal standse senest foran mrket, medmindre der er givet tilladelse til at passere mrket.

Kilde: Sikkerhedsreglement § 2, stk. 1.3 & § 17, stk. 10

Stednavneforkortelser i Jylland

Hhs Hirtshals   **Sgb** Skagen
Hj Hjørring   **Fh** Frederikshavn
Lih Lindholm   **Fhh** Frederikshavn Havn
Abl Aalborg Lufthavn   **Ab** Aalborg   **Abø** Aalborg Øst
Ti Thisted   **Ør** Løgstør
Thb Thyborøn Havn   **Gy** Glyngøre   **As** Aars
Røn Rønland   **Aat** Aalestrup   **Hb** Hobro   **Mrg** Mariager
Lmv Lemvig   **Sk** Skive   **Fp** Fårup   **Rd** Randers
Str Struer   **Vg** Viborg   **Lg** Langå   **Al** Allingaabro
Vem Vemb   **Ho** Holstebro   **Kp** Karup   **Lb** Laurbjerg   **Rå** Ryomgård   **Gr** Grenaa
Rj Ringkøbing   **Hr** Herning   **Sl** Silkeborg   **År** Ar Rbg.   **Ar** Aarhus H
Dæ Videbæk   **Fu** Funder   **Sd** Skanderborg   **Odd** Odder
Sj Skjern   **Bb** Brande   **Hs** Horsens
Nbl Nr. Nebel   **Gi** Grindsted   **Vj** Vejle   **Bk** Børkop   **Fra** Fredericia Ranger-
Ox   **Va** Varde   **Fa** Fredericia   banegård
Oks-   **TI** Taulov   **Gfa** Fredericia
bøl-   **Es** Esbjerg   **Bm** Bramming   **Lk** Lunderskov   **Kd** Kolding   Godsstation
Rb Ribe   **Oj** Vojens   **Had** Haderslev Vest   **Sno** Snoghøj
Æk Skærbæk
Bw Bredebro   **Rq** Rødekro   **Åa** Aabenraa
Tdr Tønder   **Te** Tinglev   **Sdb** Sønderborg
Tdgr Landegr.   **Pa** Padborg
Anb Niebüll   **Fw** Flensburg Weiche   **Fib** Flensburg

Stednavneforkortelser omkring Struer

Bn Bedsted Thy   **Ny** Nykøbing Mors
Ur Hurup Thy   **Gy** Glyngøre
Thb   **Yd** Ydby
 Thyborøn Havn   **Ln** Lyngs
Røn Rønland   **Hw** Hvidbjerg
Hbø Harboør   **Ul** Uglev
No Oddesund Nord   **Sk** Skive   **Hø**
Lmv Lemvig   **Um** Humlum   **Røb** Rønbjerg Højslev
Bnt   **Str**   **Han**   **Vp** Vinderup   **Sm**
 Bonnet   Struer Handbjerg   Stoholm
Bmk   **Hm** Hjerm   **Sp** Sparkær
 Bækmarksbro   **Ra** Ravnstrup
Vem   **Bu** Bur   **Ho** Holstebro   **Vg** Viborg
 Vemb   **Ts** Tvis
Uf Ulfborg   **Uu** Avlum   **Kp**
Tm Tim   **ld** Vildbjerg   Karup
He Hee   **lb** Skibbild
Rj Ringkøbing   **Dæ**   **Gp** Gødstrup   **Hr** Herning
Lm Lem   Videbæk   **Stu** Studsgård   **Hrm**
Sj   **Bs**   **Td**   **Kæ** Kibæk   Herning
 Skjern   Borris   Troldhede   Messecenter

Stednavneforkortelser på Fyn

Sb Strib
Md Middelfart
Od Odense
Tp Tommerup   **Ng** Nyborg
Ac Assens   **Ngf**
Re Ringe   Nyborg
Krs Korinth   Færgen
Få Faaborg   **Svg** Svendborg

En udførlig liste over stednavneforkortelser findes på **Banesiden** under <http://www.john-nissen.dk/banesiden/Forkortelser/fork.php>

Stednavneforkortelser på Sjælland, Lolland-Falster

Tvl Tisvildeleje **Gll** Gilleleje **Helsingborg**
Hun Hundested **Kgg** Kagerup **Hg** Helsingør **Hbg**
Nks Nykøbing S **Frv** Frederiksværk **Hi** Hillerød
Fs Frederikssund **Fm** Farum
Kb Kalundborg **Hk** Holbæk **Nær** Nærum
Gv Gørlev **Tø** Tølløse **Ro** Roskilde **Kh** København H
Øn Høng **Rg** Ringsted **Kj** Køge **Kjn** Køge Nord
Kø Korsør **Sg** Slagelse **Hrl** Hårlev
Da Dalmose **Rdg** Rødvig
Ss Skælskør **Næ** Næstved **Fxl** Fakse Lp.
Vo Vordingborg
Nsk Nakskov **Mrb** Maribo **Nf** Nykøbing F
Rf Rødby Færge **Ge** Gedser
Pu Puttgarden **Wü** Warnemünde

Stednavneforkortelser omkring København

HI Hellerup
Sam Svanemøllen
Hgl Helgoland
Kk Østerport
Kn Nørreport
Kh København H
Ro Roskilde **Trk** Trekroner **Hh** Hedehusene **Htå** Høje Taastrup **Gl** Glostrup **Hif** Hvidovre **Fjern** Fjern **Val** Valby **Blv** Belvedere
Gb København G
Ig Vigerslev **Klv** Kalvebod
Kbh. Lufthavn **Cph** Kastrup klagøringscenter **Kac**

Stednavneforkortelser omkring Næstved

Tø Tølløse **Ro** Roskilde
Hv Hvalsø **Lj** Lejre **Gt** Gadstrup
Vy Viby Sj **Hd** Havdrup
Bo Borup **Lw** Lille Skensved
Ky Kværkeby **Ølb** Ølby **Kjn**
Rg Ringsted **Kj** Køge **Køge Nord**
Mbæ Møllebækken **Hf** Herfølge
Gz Glumsø **Th** Tureby
Ris Rislev **Hs** Haslev
OI Holme-Olstrup
Næn Næstved Nord
Næ Næstved
Myg Myrup Grusgrav
Lu Lundby
Vo Vordingborg
Mn Masnedø
Oh Orehoved
Nv Nørre Alslev
Ek Eskilstrup
Nf Nykøbing F